

Samenvatting Soortenstandaard Gierzwaluw

Deze samenvatting geeft de belangrijkste punten uit de soortenstandaard, die is opgesteld in het kader van de Flora- en faunawet. Op 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet vervangen door de Wet natuurbescherming. De provincies gebruiken voorlopig nog deze soortenstandaards als richtlijn. Op den duur vervangt Bij12 (de uitvoeringsorganisatie van de provincies) deze soortenstandaards door *factsheets*. Regelink Ecologie & Landschap stelt te zijner tijd ook van deze *factsheets* overzichtelijke samenvattingen beschikbaar.

1. Ecologische informatie

De gierzwaluw komt meestal in kolonies voor en broedt vrijwel uitsluitend in gebouwen. Paartjes zijn trouw aan hun broedplaats. De broedtijd loopt van begin mei tot eind augustus. Nesten liggen vaak onder dakpannen met een toegang die vliegend goed te bereiken is. De gierzwaluw komt in heel Nederland voor met uitzondering van de meeste waddeneilanden. Over de aantalsontwikkeling in ons land is weinig bekend, maar in Amsterdam is de soort sinds de jaren zestig van de vorige eeuw met 80% achteruitgegaan.

2. Bescherming

Gierzwaluwen mogen niet worden gedood, gevangen of opzettelijk worden verjaagd; eieren en nesten zijn beschermd. Nestplaatsen mogen niet ongeschikt worden gemaakt of verloren gaan, ook niet buiten het broedseizoen. In bepaalde gevallen kan gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Als te verwachten is dat bij een ingreep verstoring van gierzwaluwen zal plaatsvinden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze wordt verleend als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan en de ingreep een wettelijk erkend belang dient. Vooraf moet vrijwel altijd onderzoek naar de situatie ter plekke plaatsvinden.

3. Onderzoek

Als mogelijk nestplaatsen van de gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn, moet een gierzwaluwdeskundige hier onderzoek naar doen. Dit onderzoek moet plaatsvinden tussen (15 mei) 1 juni en 15 juli, bij voorkeur 's avonds tussen 18.00 en zonsondergang, en onder geschikte weersomstandigheden. Wanneer dan tijdens drie avonden geen tekenen van broedgevallen zijn waargenomen, mag worden aangenomen dat er geen gierzwaluwnesten aanwezig zijn.

Onderzoeksgegevens mogen drie jaar lang gebruikt worden in het kader van de Wet natuurbescherming.

4. Beschermingsmaatregelen per activiteit

Ingrepen die nadelig kunnen zijn voor de gierwaluw, zijn onder andere:

- renoveren van gebouwen,
- isoleren van gebouwen,
- slopen van gebouwen,
- het plaatsen van steigers voor gebouwen.

Bij aanwezigheid van de gierwaluw moeten dergelijke ingrepen buiten het broedseizoen plaatsvinden. Als bij een ingreep broedplaatsen verdwijnen, dan moeten per broedplaats vijf vervangende voorzieningen worden aangebracht. Er zijn speciale dakpannen en broedkasten in de handel die, mits deskundig geplaatst, goed kunnen functioneren.

Als het niet mogelijk is een ontheffing van de Wet natuurbescherming te verkrijgen, maar er wel gierwaluwen aanwezig zijn, dan moet aan de hand van onderzoek worden aangetoond dat de ingreep het aantal broedende gierwaluwen niet negatief zal beïnvloeden. Dit vraagt een proactieve aanpak, waarbij ruim van te voren alternatieve broedplaatsen moeten worden aangebracht.